

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

**FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)**

**JĘZYK ROSYJSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJR-P1**

MAJ 2019

ZADANIA ZAMKNIĘTE

Zadanie 1.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź
Rozumienie ze słuchu	1.1.	Zdający selekcjonuje informacje (II. 1 d).	P
	1.2.		P
	1.3.		F
	1.4.		F
	1.5.		P

Zadanie 2.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź
Rozumienie ze słuchu	2.1.	Zdający określa główną myśl tekstu (II. 1 a).	E
	2.2.		D
	2.3.		F
	2.4.		A
	2.5.		C

Zadanie 3.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź
Rozumienie ze słuchu	3.1.	Zdający selekcjonuje informacje (II. 1 d).	B
	3.2.		B
	3.3.		C
	3.4.		A
	3.5.	Zdający określa intencje autora lub nadawcy tekstu (II. 1 e).	C

Zadanie 4.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź
Rozumienie tekstu czytanego	4.1.	Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (II. 2 b).	H
	4.2.		F
	4.3.		G
	4.4.		A
	4.5.		C
	4.6.		B
	4.7.		D

Zadanie 5.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź
Rozumienie tekstu czytanego	5.1.	Zdający selekcjonuje informacje (II. 2 d).	C
	5.2.		C
	5.3.		B
	5.4.		D
	5.5.		C
	5.6.		D
	5.7.	Zdający określa intencje autora tekstu (II. 2 e).	B

Zadanie 6.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź
Rozumienie tekstu czytanego	6.1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II. 2 c).	F
	6.2.		F
	6.3.		P
	6.4.		F
	6.5.		P
	6.6.		F

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 6.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

WYPOWIEDŹ PISEMNA

Uwagi dotyczące oceniania wypowiedzi pisemnych

TREŚĆ

- Przy ocenianiu informacji należy trzymać się słowa pisanego (choć nie są oczekiwane konkretne wyrażenia), nie interpretuje się tekstu, nie odgaduje intencji autora. Informacja jest nieczytelna, jeśli trzeba się jej domyślać.
- W kryterium treści każda informacja oceniana jest oddzielnie.
- Kolejność informacji przekazanych przez zdającego nie musi pokrywać się z kolejnością, w jakiej zostały one określone w poleceniu.
- Wymagany jest przekaz informacji zgodny z poleceniem, ale nie oczekuje się tłumaczenia na język obcy wyrażen użytych w poleceniu.
- Każdy podpunkt polecenia lub jego część wymaga oddzielnego odniesienia się do niego w pracy. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją różnych części polecenia.

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA

- W tekście napisanym przez zdającego podkreślane są błędy językowe (czyli gramatyczne i leksykalne), błędy ortograficzne oraz merytoryczne, natomiast na marginesie wprowadzane są tylko oznaczenia błędów językowych i ortograficznych.
- W oznaczaniu błędów i ocenie tego zadania nie uwzględnia się błędów interpunkcyjnych i stylistycznych.
- Liczy się oznaczenia błędów na marginesie i odnosi się ich liczbę do liczby wyrazów w pracy według wzoru

$$\frac{\text{liczba błędów} \times 100}{\text{liczba wyrazów}}$$

a następnie przyznaje się odpowiednią liczbę punktów, zgodnie z kryteriami oceny danego zadania.

Krótką formą użytkową

Zadanie 7.

Przyjechałeś(-aś) na kilka dni do Moskwy. W wiadomości do swojego rosyjskiego kolegi:

- poinformuj go o tym fakcie
- napisz, gdzie się zatrzymałeś(-aś)
- przedstaw swoje plany na wieczór
- zaproponuj koledze spotkanie.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

	Obszar standardów	Standard
<ul style="list-style-type: none">• treść• poprawność środków językowych	III. Tworzenie tekstu	Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (III. 2 e).
	IV. Reagowanie językowe	Zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnia, pozwoleń (IV. 2 b).

Zadanie 7. – uszczegółowienie kryterium treści

Przyjechałeś(-aś) na kilka dni do Moskwy. W wiadomości do swojego rosyjskiego kolegi:

	TAK	NIE
INF. 1. poinformuj go o tym fakcie	Я приехал в Москву на несколько дней. Я буду в Москве неделю. Я прибыл в Москву.	Brak informacji. Я поеду в Москву.
INF. 2. napisz, gdzie się zatrzymałeś(-aś)	Я живу в гостинице/отеле/хостеле/у знакомых/у друзей. Я снял квартиру/комнату. Я заказал номер. У меня в Москве комната. Я остановился в пансионате.	Brak informacji Можно я у тебя остановлюсь?
INF. 3. представ свои планы на вечер	Я пойду в кино/музей/парк/магазин. Я собираюсь посмотреть фильм/поужинать/погулять. Я хочу посмотреть Москву. Я планирую поехать в Кремль.	Brak informacji. Что можно делать в Москве?
INF. 4. зaproponuj spotkanie koledze.	Давай встретимся. Давай вместе пойдём в кафе. Приходи ко мне в гости. Может, встретимся вечером. Я предлагаю пойти в кино.	Brak informacji.

Примеры приведены в вышесказанной таблице заимствованы из работ экзаменуемых. Сохранено в них ошибки.

TREŚĆ

- Przyznaje się 1 punkt za każdą informację zgodną z poleceniem.
- Jeżeli brak jest informacji lub błędy językowe uniemożliwiają jej zrozumienie, przyznaje się 0 punktów za tę informację.

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA

- Jeżeli tekst jest poprawny pod względem językowym, tzn. nie zawiera błędów lub zawiera błędy stanowiące nie więcej niż 25% liczby wszystkich wyrazów w tekście, przyznaje się 1 punkt za poprawność językową (liczbę oznaczeń błędów na marginesie odnosi się do liczby wyrazów w pracy).
- Jeżeli tekst zawiera błędy językowe (tzn. gramatyczne i leksykalne) i/lub ortograficzne, stanowiące więcej niż 25% liczby wszystkich wyrazów w tekście, przyznaje się 0 punktów za poprawność językową.
- Punkt za poprawność przyznaje się, jeśli tekst zawiera więcej niż połowę wymaganych informacji (zdający otrzymał minimum 3 punkty za przekazanie informacji).

Dłuższa forma użytkowa

Zadanie 8.

Jesteś członkiem szkolnego kółka teatralnego, które przygotowało spektakl. Po jego premierze w liście do kolegi z Rosji:

- poinformuj o tym fakcie i zrelacjonuj przygotowania do spektaklu
- wyjaśnij, jaką rolę zagrałeś(-aś), i opisz swój kostium
- napisz, gdzie odbyła się premiera i dlaczego właśnie tam
- przedstaw opinię widzów o tym spektaklu i zaproś kolegę na następne przedstawienie.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

	Obszar standardów	Standard
<ul style="list-style-type: none"> • treść • forma • bogactwo językowe • poprawność językowa 	I. Wiadomości	Zdający zna proste struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi (I. 1).
	III. Tworzenie tekstu	Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, czynności (III. 2 a). Zdający relacjonuje wydarzenia (III. 2 b). Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (III. 2 e). Zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów (III. 2 f).
	IV. Reagowanie językowe	Zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń (IV. 2 b).

Zadanie 8. – uszczegółowienie kryterium treści

Jesteś członkiem szkolnego kółka teatralnego, które przygotowało spektakl. Po jego premierze w liście do kolegi z Rosji:

	TAK	NIE
INF. 1. poinformuj o tym fakcie	Мы подготовили спектакль/представление/премьеру/пьесу/трагедию/комедию. Состоялась премьера спектакля, который подготовили члены нашего театрального кружка.	Brak informacji. Я люблю театр. Я был на спектакле.
<i>Informacja o przynależności do kółka teatralnego nie jest konieczna do realizacji pierwszego punktu polecenia.</i>		
i zrelacjonuj przygotowania do spektaklu	Мы выбрали пьесу, распределили роли, а потом начали встречаться на сцене школьного театра. Мы репетировали каждый день. Мы заказали костюмы и сделали декорации. Мы выбрали пьесу, а потом распределили роли. Я заказал костюмы.	Brak informacji. Я готовился к этому спектаклю. Подготовка заняла много времени.
<i>Wymagane są czynności, związane z przygotowaniem do spektaklu.</i>		
INF. 2. wyjaśnij, jaką rolę zagrałeś(-aś)	Я играл главную роль. Мне поручили сыграть короля/лису/принцессу. Моя роль – это Ромео. Я играл роль старого мужчины. Я был деревом. Я играл весёлую роль.	Brak informacji. Я был режиссёром. Я выступал с друзьями. Я не выступал.
i опиш свой костюм	У меня был исторический костюм/красивое платье/жёлтые брюки. Я был одет как клоун. У меня была маска и плащ. Костюм был красивый.	Brak informacji. Я был красиво одет. Я сам сшил костюм.
INF. 3. напиши, где odbyła się premiera	Премьера спектакля прошла в городском театре/в школе/на сцене/в актовом зале/во дворе школы. Представление было в Москве / на улице Пушкина.	Brak informacji. Премьера спектакля была в субботу.
i почему именно там	Там очень красивый зал и большая сцена. Этот зал оказался очень уютным помещением. Он близко от школы. Туда легко доехать.	Это был очень интересный спектакль.

INF. 4. przedstaw opinię widzów o tym spektaklu	По мнению зрителей, спектакль был классный. Зрители говорили, что всё удалось. Зрителям понравился спектакль. Люди в зале хвалили игру актёров. Зрителям понравились декорации, костюмы и игра актёров. После премьеры я узнала, что зрители были в восторге от спектакля.	Brak informacji. На премьере было много зрителей. Мне нравится играть на сцене. Зрители аплодировали.
i zaprosz kolege na nastepne przedstawienie.	Приходи на следующий спектакль. Я тебя приглашаю на наше представление. Приезжай посмотреть наш спектакль. Ты должен приехать и посмотреть наше выступление.	Brak informacji. Жаль, что тебя не было на представлении. Я советую тебе посмотреть этот спектакль.

Przykłady podane w powyższej tabeli zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

TREŚĆ

Informacje w liście są dwuczęściowe. Przyznaje się:

- 1 p. – jeśli zdający przekazał w tekście obydwie jej części
- 0,5 p. – jeśli zdający przekazał tylko jedną część
- 0 p. – jeśli jest brak obydwu części informacji lub błędy językowe uniemożliwiają ich zrozumienie.

FORMA

Oceniając dłuższą formę użytkową w kryterium formy, bierze się pod uwagę:

- w jakim stopniu list jest zgodny z wymaganą formą (pierwsze podkryterium)
- spójność i logikę tekstu (drugie podkryterium)
- objętość pracy (trzecie podkryterium).

- 2 p. – wypowiedź zgodna z wymaganą formą
 - układ tekstu spójny, logiczny
 - objętość pracy może przekroczyć podane granice do $\pm 10\%$ (108–119, 151–165 słów)

- 1 p. – wypowiedź częściowo zgodna z wymaganą formą
 - układ tekstu częściowo spójny, logiczny
 - objętość pracy może przekroczyć podane granice do $\pm 15\%$ (102–107, 166–172 słowa)

- 0 p. – praca jest niezgodna z wymaganą formą lub zawiera więcej niż 200 słów (*niezależnie - od stopnia realizacji pozostałych kryteriów*)
 - układ tekstu niespójny, chaotyczny
 - objętość pracy przekracza podane granice ponad $\pm 15\%$ (do 101 słów, od 173 słów)

Uwaga: za wymaganą formę przyznaje się 2 punkty, jeśli zdający zawarł w liście pięć elementów obligatoryjnych, zaznaczonych w tabeli tłustym drukiem. Przy ocenie formy nie są brane pod uwagę elementy nieobligatoryjne oznaczone kursywą, bez względu na to, czy są zawarte w pracy zdającego, czy nie. Nie uwzględnia się ich w liczbie słów i nie zaznacza w nich błędów.

Forma	Pełna realizacja formy (2 p.)	Częściowa realizacja formy (1 p.)
List prywatny	<ul style="list-style-type: none"> • <i>data</i> • zwrot grzecznościowy rozpoczynający list, typowy dla listu prywatnego • wstęp • rozwińnięcie • zakończenie • zwrot grzecznościowy kończący list, typowy dla listu prywatnego • <i>podpis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • list zawiera trzy lub cztery z pięciu obligatoryjnych elementów zaznaczonych łustym drukiem (w tym rozwińnięcie)
List formalny	<ul style="list-style-type: none"> • <i>data</i> • zwrot grzecznościowy rozpoczynający list, typowy dla listu formalnego • wstęp (w którym określony jest cel listu) • rozwińnięcie (w którym omówiony jest temat, na ogół każdy nowy aspekt w osobnym akapicie) • zakończenie (w którym na ogół wyrażone jest jakieś życzenie) • zwrot grzecznościowy kończący list, typowy dla listu formalnego • <i>podpis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • list zawiera trzy lub cztery z pięciu obligatoryjnych elementów zaznaczonych łustym drukiem (w tym rozwińnięcie)

1. Jeśli zdający użyje zwrotu grzecznościowego rozpoczynającego lub kończącego list, który nie jest adekwatny do danego rodzaju listu (prywatny, formalny), nie podkreśla się tego zwrotu i nie zaznacza na marginesie błędu. Uwzględnia się to w wymaganej formie, tzn. nie zalicza się danego elementu z pięciu obligatoryjnych w ocenie zgodności z formą (np. zwrotu grzecznościowego rozpoczynającego list).
2. Jeżeli list zawiera tylko 1 lub 2 z pięciu obligatoryjnych elementów, to praca jest niezgodna z wymaganą formą (pierwsze podkryterium) i niezależnie od stopnia realizacji pozostałych podkryteriów (spójność i objętość) przyznaje się w kryterium formy 0 punktów.

BOGACTWO JĘZYKOWE

- 2 p. – zróżnicowane struktury gramatyczne
 - urozmaicone słownictwo i frazeologia
 - 1 p. – mało zróżnicowane struktury gramatyczne
 - mało urozmaicone słownictwo i frazeologia
 - 0 p. – niezróżnicowane struktury gramatyczne
 - bardzo ubogie słownictwo i frazeologia
 - praca liczy mniej niż 60 słów, czyli 50% wymaganego limitu (*niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów*)
 - zdający przekazał mniej niż połowę informacji, czyli uzyskał mniej niż 2 punkty za treść (*niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów*)
1. Do bogactwa językowego zalicza się struktury użyte we właściwym kontekście. Dopuszczalne są drobne błędy niezakłócające komunikacji.
 2. W kryterium bogactwa językowego 2 punkty może otrzymać praca, która charakteryzuje się zróżnicowanymi strukturami gramatycznymi oraz urozmaiconym słownictwem na poziomie podstawowym.

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA

W ocenie poprawności bierze się pod uwagę poprawność językową (leksykalno-gramatyczną) i ortograficzną. Nie bierze się pod uwagę błędów stylistycznych i interpunkcyjnych.

- 2 p. – błędy językowe (gramatyczne i/lub leksykalne) i/lub ortograficzne stanowiące od 0 do 15% liczby wszystkich wyrazów
- 1 p. – błędy językowe (gramatyczne i/lub leksykalne) i/lub ortograficzne stanowiące powyżej 15%, nie więcej jednak niż 25% liczby wszystkich wyrazów
- 0 p. – błędy językowe (gramatyczne i/lub leksykalne) i/lub ortograficzne stanowiące powyżej 25% liczby wyrazów
 - praca liczy mniej niż 60 słów, czyli 50% wymaganego limitu (*niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów*)
 - zdający przekazał mniej niż połowę informacji, czyli uzyskał mniej niż 2 punkty za treść (*niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów*)

Klasyfikacja błędów w zadaniach otwartych

POZIOM PODSTAWOWY (PP) I ROZSZERZONY (PR)		
Rodzaje błędów	Oznaczenie w tekście	Oznaczenie na marginesie
1. błędy merytoryczne	linia falista podkreślająca błędny wyraz lub fragment	meryt. <i>(tylko na PR)</i>
a) błędy rzeczowe		
b) błędy logiczne		
2. błędy gramatyczne	linia prosta podkreślająca błędny wyraz lub fragment	jęz.
a) fleksyjne		
b) składniowe		
3. błędy leksykalne		
a) słownikowe (wyrazowe)		
b) frazeologiczne		
c) słowotwórcze		
4. błędy zapisu		
ortografia	linia prosta podkreślająca błędny wyraz	ort.
5. brak wyrazu	√	√jęz.
6. powtórzenie każdego rodzaju błędu	podkreślenia błędów jak wyżej	np. jęz.
POZIOM ROZSZERZONY (PR)		
7. błędy zapisu		
interpunkcja	linia prosta podkreślająca błędny znak interpunkcyjny	int.
brak znaku interpunkcyjnego	√	√int.
8. błędy w realizacji tematu		
nie na temat	[]	tem.
9. błędy stylistyczne	linia falista podkreślająca błędny wyraz lub fragment	styl.

Uwagi dotyczące sposobu oznaczania błędów

1. Jeśli w wyrazie jest błąd, podkreślany jest cały wyraz, a błąd oznaczany jest na prawym marginesie.
2. Jeśli błędna jest cała konstrukcja, podkreśla się całą konstrukcję i liczy się jako jeden błąd, np. *Я учусь русского языка*.
3. Błąd obejmujący dłuższy fragment tekstu zaznaczany jest na marginesie w linijce, w której błąd się kończy.
4. Jeśli jest błąd w szyku, podkreślany jest wyraz lub wyrażenie, które znajduje się w niewłaściwym miejscu.
5. Za błędne uznaje się zapisy poprawione przez zdającego w taki sposób, że nie można stwierdzić, która wersja została ostatecznie wybrana przez zdającego, oraz podanie dwóch wersji do wyboru dla egzaminatora.
6. Powtórzony błąd to błąd identyczny, popełniony w tym samym wyrazie lub konstrukcji wyrażonej tymi samymi słowami, np. *Я пришла дома вечером – jęz. Со мной пришла дома моя подруга (jęз.)*
7. Jeśli w jednym wyrazie zostały popełnione dwa błędy tego samego rodzaju, wyraz podkreślany jest jeden raz i na marginesie oznacza się jeden błąd, np. *заварить – ort.*
8. Jeśli w jednym wyrazie zostały popełnione różne błędy językowe, np. gramatyczny i leksykalny, wyraz podkreślany jest jeden raz i na marginesie oznacza się jeden błąd.
9. Jeśli w jednym wyrazie pojawią się błędy różnego typu (błąd językowy i błąd ortograficzny), oznaczane są jako błąd językowy/ortograficzny (w skrócie *jęз./ort.*), ale liczone jako jeden błąd (bez względu na liczbę błędów) i traktowane jako błąd językowy.
10. Jako błędy językowe (gramatyczne i leksykalne) oznaczane w skrócie „jęз.” traktuje się
 - błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu (*семья, семя*)
 - błędy zmieniające formę gramatyczną wyrazu, np. он ходить (*он ходит*)
 - słowa zbędne
 - niewłaściwe słowa w danym kontekście.
11. Błędy ortograficzne – to błędy wynikające z:
 - nieprzestrzegania zasad ortografii (*шить, високово*)
 - mylenia liter zapisu fonetycznego (*наябрь, она выберала*)
 - używania polskich liter (*деревня*).
12. Wyrazy zapisane nieczytelnie uznawane są za błędy językowe.
13. Za błąd merytoryczny (rzeczowy lub logiczny) uznaje się
 - powtórzony wyraz (np. *тум, тум*) – błąd logiczny
 - niezrozumiały fragment tekstu.
14. Błędy rzeczowe i logiczne są oznaczane tylko w tekście linią falistą jako błędy merytoryczne. Jednocześnie, w podkreślonym fragmencie, podkreślane są linią prostą poszczególne wyrazy błędne. Nie oznacza się błędów merytorycznych na marginesie.
15. Zapis liczby cyfrą nie jest błędem.
16. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа, np. сериал „М как милость”, книга „Свiат Дыску”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *на озере* (2 słowa), *в большом городе* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 января 2015* (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербург, по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 słowo, *XX век* = 2 słowa.
4. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie słów. W zadaniu 8. nie liczy się również nazwy miejscowości, daty w nagłówku listu, adresu nadawcy/odbiorcy.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w ilości słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты.* – 4 słowa.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
5. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Бруднопис* przekreślono i obok zostało napisane *Чистопис*.
6. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.